

**UCHWAŁA NR XXV/531/2021
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 22 kwietnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie uhonorowania wybuchu III Powstania Śląskiego

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) na wniosek grupy radnych

**Rada Miasta Gliwice
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć stanowisko w sprawie uhonorowania wybuchu III Powstania Śląskiego, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Gliwice

Marek Pszonak

Załącznik do uchwały Nr XXV/531/2021

Rady Miasta Gliwice

z dnia 22 kwietnia 2021 r.

Stanowisko w sprawie uhonorowania wybuchu III Powstania Śląskiego

W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. wybuchło III Powstanie Śląskie, będące ostateczną próbą zmiany niekorzystnej dla Polski propozycji podziału Górnośląskiego Obszaru Plebiscytowego między Niemcy a Polskę. W tym roku minie 100 lat od tego wydarzenia.

Gliwice położone na obszarze plebiscytowym, znalazły się w zasięgu walk III Powstania Śląskiego. Gliwicki Pułk Piechoty im. Stefana Batorego, pod dowództwem Stanisława Mastalerza opanował teren Powiatu Gliwickiego. W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. powstańcy toczyli walki w Sośnicy oraz Ligocie Zaborskiej, podjęli również nieudaną próbę zajęcia gliwickiego węzła kolejowego, docierając na przedmieścia w okolice Zatorza. Następnego dnia w rękach polskich powstańców znalazły się Bojków, Łabędy, Ostropa, Sośnica, część Szobiszowic oraz Wójtowa Wieś. Mimo podjętych przygotowań i działań nie doszło do opanowania samego miasta ze względu na sprzeciw Międzysojusznicy Komisji Rządzącej i Plebiscytowej. Od tego momentu, aż do zakończenia powstania, Gliwice były blokowane przez wojska powstańcze, a na obrzeżach miasta dochodziło do nieustannych starć z oddziałami niemieckimi (Oberschlesischer Selbstschutz). Pod koniec czerwca 1921 r. powstańcy, pragnący aby Gliwice przypadły Polsce, podjęli kolejną, spontaniczną próbę opanowania węzła kolejowego i miasta. Od strony Sośnicy, która była w rękach powstańców, uderzono na węzeł i dworzec kolejowy. Doszło do walk w okolicach zakładów naprawczych taboru kolejowego i na dworcu, gdzie wjechał pociąg z powstańcami ukrytymi w wagonach. Na skutek interwencji francuskich wojsk okupacyjnych, powstańcy musieli się wycofać, a miasto w wyniku podjętych w październiku 1921 r. decyzji, wróciło w lipcu 1922 r. do Niemiec. W walkach trwających od maja do lipca 1921 r. zginęło blisko stu powstańców pochodzących z Gliwic oraz Powiatu Gliwickiego.

W stulecie wybuchu III Powstania Śląskiego należy przypomnieć i docenić patriotyzm, męstwo i poświęcenie Powstańców Śląskich w walce o włączenie Górnego Śląska i Gliwic do odradzającej się po ponad wieku niewoli Rzeczypospolitej Polskiej.